

Obsah

Předmluva	VII
Seznam použitých zkratk	XI
Oddíl A – Typologie globálních problémů	
1. Globální problémy – význam, klasifikace a vzájemné vztahy	3
1.1 Klasifikace globálních problémů	5
1.2 Vzájemná souvislost a hierarchie globálních problémů	7
2. Prognózování globálních problémů	12
2.1 Etapizace globálního prognózování	13
2.2 Realizační pravděpodobnost globálních prognóz	19
Oddíl B – Přírodně sociální problémy	
3. Energetický a surovinový problém	23
3.1 Růst spotřeby energie	23
3.2 Ropa, zemní plyn, uhlí	24
3.3 Spotřeba energie a surovin	30
3.4 Budoucí zdroje	38
3.4.1 Energie z termojaderné fúze	40
3.4.2 Vodík místo benzínu	41
3.4.3 Energie z hydrátů zemního plynu	43
4. Environmentální problém	45
4.1 Vznik, vývoj a důležitost globálního environmentálního problému	45
4.2 Jednotlivé environmentální problémy a jejich projevy v souvislosti světové ekonomiky	50
4.2.1 Ohrožení globálních biosférických systémů	50
4.2.2 Redukce biologického bohatství	65

4.2.3	Zmenšující se přírodní zdroje	70
4.2.4	Přímé ohrožení člověka	75
4.2.5	Zhodnocení významu, vlivu a hierarchie závažnosti	79
4.3	Mezinárodní spolupráce při řešení globálního environmentálního problému	82
4.3.1	Mezinárodní organizace a jejich činnost	84
4.3.2	Kjóto	88
4.3.3	Summit v Johannesburgu	91
5.	Populační problém	95
5.1	Vývoj lidské populace	95
5.2	Řešení populačního problému	100
5.3	Lidstvo stárne	104
5.4	Populace v roce 2050	105
5.5	Populace v roce 2100	109
6.	Potravinový problém	111
6.1	Charakteristika potravinového problému	112
6.1.1	Výživa obyvatelstva světa	114
6.1.2	Hlad a nedostatečná výživa	118
6.2	Příčiny a možnosti řešení potravinového problému	128
6.2.1	Příčiny potravinového problému	129
6.2.2	Možnosti řešení potravinového problému	133
Oddíl C – Antropo a intersociální problémy		
7.	Sociálně ekonomická zaostalost rozvojových zemí	145
7.1	Vývoj pojetí rozvojových zemí – dvojí přístup	145
7.2	Základní vymezení zaostalosti	147
7.3	Rozdíly ve vývoji ekonomického růstu a životní úrovně	149
7.4	Snahy o překonání sociálně ekonomické zaostalosti RZ	153
8.	Globální problémy chudoby a zadluženosti	161
8.1	Mezinárodní zadluženost jako globální problém	162
8.2	Světová chudoba jako globální problém	169
9.	Problémy systému mezinárodních hospodářských vztahů včetně užití vědy a technologie	183
9.1	Nový mezinárodní ekonomický řád	185
9.2	Odstranění tarifních a netarifních překážek v rámci GATT	186
9.3	Dosažení prvků „globálního přerozdělování“	188

10. Globální problémy války a míru	191
10.1 Problém války a míru – zbrojení a odzbrojení	191
10.2 Rozvojová pomoc	198
11. Všelidské problémy sociální, humanitární, kulturní a bezpečnostní	205
11.1 Šíření sociální nerovnosti	206
11.2 Šíření epidemií a drogových závislostí	207
11.3 Nekontrolovatelná migrace a růst městských aglomerací	208
11.4 Mezinárodní terorismus	210

Oddíl D – Globální problémy a trvale udržitelný rozvoj

12. Trvale udržitelný rozvoj	215
12.1 Globální nerovnováha	215
12.2 Charakteristika trvale udržitelného rozvoje	219
12.2.1 Historický exkurz a vymezení pojmu	219
12.2.2 Principy a pilíře trvale udržitelného rozvoje	221
12.2.3 Reformisté a reformátoři	225
12.2.4 Současný rozvoj, globální trendy a budoucí vývoj	228
12.3 Světový summit o udržitelném rozvoji (WSSD) 2002	232
12.4 Indikátory trvale udržitelného rozvoje	234
12.4.1 Úloha indikátorů v procesu realizace trvale udržitelného rozvoje	235
12.4.2 Zhodnocení současných indikátorů na příkladu ekonomických indikátorů na mezinárodní a národní úrovni	236
12.4.3 Alternativní ekonomické indikátory na mezinárodní a národní úrovni	239
13. Implikace globálních problémů pro Českou republiku	250
13.1 Přírodní zdroje a krajina	250
13.2 Životní prostředí	251
13.3 Populační problém	260
Použitá literatura	263
Rejstřík	265